

บันทึก

เรื่อง การร้องเกี่ยวกับเทศมนตรีลาออก (กรณีนายอนันต์ เจริญาน)

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ ๑๒๒๕๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการลาออกของเทศมนตรี โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๐๒ สั่งพักเทศมนตรีตำบลขลุ่ยทั้งคณะ และได้ดำเนินการสอบสวนคณะเทศมนตรีคณะนี้แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเพื่อสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ครั้นเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ ๑๓๗/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ สั่งให้คณะเทศมนตรีตำบลขลุ่ยออกจากตำแหน่งทั้งคณะตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป แต่ในระหว่างนั้นปรากฏว่า นายอนันต์ เจริญาน ซึ่งดำรงตำแหน่งเทศมนตรีตำบลขลุ่ย ได้ยื่นใบลาออกจากตำแหน่งก่อนแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ โดยได้ยื่นใบลาต่อคณะเทศมนตรีและอำเภอลงตามลำดับ นายอำเภอลงได้ส่งใบลาออกดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี โดยเวรรับส่งหนังสือทางจังหวัดไปประทับตรารับหนังสือเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ ต่อมาเจ้าหน้าที่ได้เสนอใบลานี้ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดได้พบใบลาออกนั้นในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๒ และสั่งการในวันนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าการลาออกของนายอนันต์ เจริญาน จะถือวันใดเป็นวันที่ได้ยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และการลาออกนี้จะสมบูรณ์แต่เมื่อใด อนึ่ง ในปัญหาที่หารือไปนั้น กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า ตามข้อเท็จจริงควรถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับใบลาออกเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ อันเป็นวันที่เจ้าหน้าที่เวรรับหนังสือได้รับใบลานี้ตามหนังสือนำส่งอำเภอลงและการลาออกสมบูรณ์ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ในปัญหาสองข้อที่กระทรวงมหาดไทยขอให้พิจารณานั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นควรพิจารณาปัญหาข้อหลังนั้นก่อน คือการลาออกจากตำแหน่งเทศมนตรีของนายอนันต์ เจริญาน นั้น จะสมบูรณ์เมื่อใด ในข้อนี้เมื่อได้พิจารณากฎหมายต่าง ๆ เกี่ยวกับการลาออกจากตำแหน่งแล้ว เห็นว่าการลาออกจะสมบูรณ์ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในแต่ละกฎหมายอันเกี่ยวแก่ตำแหน่งนั้น ๆ เช่น ข้าราชการลาออก การลาออกจะสมบูรณ์ต่อเมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งอนุญาตให้

ลาออกแล้วเป็นตัวอย่าง ส่วนการลาออกจากตำแหน่งเทศมนตรีเทศบาลนั้น เดิมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔๖ (๒) บัญญัติไว้ว่า ให้ถือว่าการลาออกจะสมบูรณ์ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตอบรับใบลาเป็นหลักฐาน หากไม่ตอบรับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับใบลา ก็ถือว่าการลาออกมีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พ้นกำหนดสามสิบวัน แต่ความดังกล่าวนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ ให้มีความเพียงว่า ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เท่านั้น ซึ่งเห็นว่าการลาออกจากตำแหน่งจะสมบูรณ์โดยเทศมนตรีผู้ประสงค์จะลาออกจากตำแหน่งได้ทำใบลาเป็นหนังสือยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องมีการตอบรับประการใด ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้หารือมาเป็นปัญหาแรกว่าจะถือวันใดเป็นวันยื่นใบลา

ในปัญหาข้อนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า เมื่อได้พิจารณาความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มาตรา ๔๖ (๒) ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมนี้แล้ว เห็นว่า ในการลาออกกฎหมายถือเจตนาของเทศมนตรีผู้ประสงค์จะลาออกเป็นใหญ่ เมื่อถือเช่นนี้แล้ว การยื่นใบลาที่ย่อมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ยื่น ณ สถานที่หรือต่อบุคคลตามระเบียบปฏิบัติอยู่ในทางราชการ สำหรับการยื่นหนังสือใดๆ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้มีระเบียบหรือบทบัญญัติในเรื่องนี้วางไว้แต่ชัดว่าจะต้องยื่นต่อมือผู้ว่าราชการจังหวัดเอง แต่มีระเบียบที่ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ที่ได้รับไว้แทนได้ ในเรื่องเทศบาลตำบลนั้น มีหลายบทหลายมาตราซึ่งบัญญัติไว้ว่าให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ควบคุมและช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด และเทศบาลตำบลส่งเอกสารต่างๆ แม้แต่ร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดได้ ดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๒ เหตุนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ในเรื่องนี้ย่อมถือได้ว่าตามที่นายอนันต์ เจริญาน ได้ยื่นใบลาออกต่อนายอำเภอขลุ้งเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ และนายอำเภอได้รับใบลานั้นส่งต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น เป็นการยื่นใบลาต่อผู้ว่าราชการจังหวัดโดยถูกต้องตามความประสงค์ของมาตรา ๔๖ (๒) แล้ว ควรถือว่าการลาออกของนายอนันต์ เจริญาน ได้ยื่นใบลาและเป็นผลสมบูรณ์ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

(ลงชื่อ) เสกล บุญยัษฐิติ

(นายเสกล บุญยัษฐิติ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

รักษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๐๔